

**НАУКОВА УСТАНОВА
«АКАДЕМІЯ «УКРАЇНЬСЬКА ПОЛІТІЯ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Генеральний директор
Наукової установи

«Академія «Українська Політія»

П.В. Мироненко

_____ 2024 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
про виявлення та запобігання академічному плагіату та порядок
перевірки академічних та наукових текстів на плагіат в Науковій установі
«Академія «Українська Політія»**

Розглянуто та затверджено на засіданні

Вченої ради Наукової установи

«Академія «Українська Політія»

протокол № 3 від 7 02 2024 р.,

Введено в дію наказом Генерального директора

№ 2 від 7 02 2024 р.

Київ - 2024

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про запобігання та виявлення плагіату в Науковій установі «Академія «Українська Політія» (далі – Положення) визначає мету, основні завдання, принципи та механізми виявлення та запобігання академічному плагіату та порядок перевірки текстів на плагіат в Науковій установі «Академія «Українська Політія» (далі – Академія).

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права», «Про наукову і науково-технічну експертизу», Рекомендацій щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, наукових доповідях, статтях тощо) – лист Міністерства освіти і науки України від 15.08.2018 № 1/11-8681, Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, національного стандарту України «Системи управління якістю», інших нормативно-правових актів та Статуту Наукової установи «Академія «Українська Політія».

1.3. Метою Положення є:

- створення системи ефективного виявлення та запобігання плагіату в роботах здобувачів вищої освіти, наукових та науково-педагогічних працівників Академії;
- розвиток та постійне удосконалення навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування;
- дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальної власності інших осіб;
- активізації самостійності та креативності при створенні авторського твору;
- посилення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

1.4. Положення є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

2. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

2.1. У цьому Положенні використовуються терміни у таких значеннях:

2.1.1. Автор – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

2.1.2. Твір – інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному вебсайті університету (монографія, посібник, навчальне видання, стаття, препринт, автореферат, рукопис дисертації, дипломна робота тощо).

2.1.3. Академічний плагіат – оприлюднення у письмовій і/або електронній формі (частково або повністю) наукових результатів, отриманих та оприлюднених

іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства.

2.1.4. Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого в електронній формі) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2.2. Різновиди академічного плагіату:

2.2.1. Відтворення в тексті наукової роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.

2.2.2. Перифраз – відтворення в тексті наукової роботи, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.

2.2.3. Відтворення в тексті наукової роботи наведених в іншому джерелі цитат з третіх джерел без зазначення, за яким саме безпосереднім джерелом наведена цитата.

2.2.4. Відтворення в тексті наукової роботи наведеної в іншому джерелі наукової інформації (крім загальновідомої), без зазначення джерела, з якого вона взята.

2.2.5. Компіляція – створення тексту без поглибленого вивчення проблеми шляхом копіювання тексту із низки джерел без внесення в нього правок або незначним редагуванням з посиланням на авторів та його структурування шляхом написання вступних і/або перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

2.2.6. Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

3. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ З ПЕРЕВІРКИ ТА ПРОФІЛАКТИКИ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

3.1. Превентивні заходи щодо плагіату в академічному середовищі Академії здійснюється шляхом проведення комплексу профілактичних заходів, які полягають у:

- інформуванні здобувачів вищої освіти, викладачів і науковців про необхідність дотримання правил академічної етики та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування;

- самостійній перевірці авторами своїх робіт, які вони подають до опублікування чи захисту, на оригінальність із використанням відповідних програмно-технічних засобів до подачі на перевірку уповноваженій особі;

- організації Організаційно-науковим відділом заходів з популяризації основ інформаційної культури;

- підвищенні відповідальності авторів, а також осіб, які залучаються до рецензування наукових та навчально-методичних праць і керівництва освітньо-кваліфікаційними і науковими роботами здобувачів за дотримання норм належного цитування і правил наукової етики;

- ознайомленні здобувачів вищої освіти, викладачів та науковців із цим Положенням.

3.2. Завідувачі відділів, керівники інших наукових і навчальних підрозділів повинні ознайомити із цим Положенням підлеглих, контролювати та попереджувати факти академічного плагіату.

3.3. Наукові керівники і наукові консультанти в обов'язковому порядку повинні ознайомлювати із цим Положенням здобувачів вищої освіти на всіх етапах виконання наукових робіт, контролювати та попереджувати факти академічного плагіату.

3.4. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

- 1) дисертаційні роботи на етапі представлення матеріалів робіт до апробації та для розгляду відділом або редакційною колегією;

- 2) монографії, підручники, навчальні посібники та інші роботи, що мають авторський текст та вимагають рекомендації Вченої ради до видання;

- 3) рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів, з'їздів, конгресів).

3.5. Рекомендації щодо уникнення плагіату.

3.5.1. Будь-який текстовий фрагмент обсягом від речення і більше, відтворений в тексті наукової роботи без змін, з незначними змінами або в перекладі з іншого джерела, має супроводжуватися посиланням на це джерело. Винятки допускаються лише для стандартних текстових кліше, які не мають авторства та/чи є загальноновживаними.

3.5.2. Якщо перефразування чи довільний переказ в тексті наукової роботи тексту іншого автора (інших авторів) займає більше одного абзацу, посилання (бібліографічне та/або текстуальне) на відповідний текст та/або його автора (авторів) має міститися щонайменше один раз у кожному абзаці наукової роботи, крім нумерованих та маркованих списків (в останньому разі допускається подати одне посилання наприкінці списку).

3.5.3. Якщо цитата з певного джерела наводиться за першоджерелом, в тексті наукової роботи має бути наведено посилання на першоджерело. Якщо цитата наводиться не за першоджерелом, в тексті наукової роботи має бути наведено посилання на безпосереднє джерело цитування («цитуються за: __»).

3.5.4. Будь-яка наведена в тексті наукової роботи наукова інформація (статистична, соціологічна тощо) має супроводжуватися чітким зазначенням

джерела, звідки вона взята. Винятки можливі лише для загальновідомої інформації, визнаної всією спільнотою фахівців відповідного профілю.

4. ПОРЯДОК ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

4.1. Академія використовує системи виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості такі як Unicheck (<https://unicheck.com/>) та Plagiat.pl (<https://plagiat.pl>), які рекомендовано Міністерством освіти і науки України. Використання вказаних систем відбувається відповідно до укладених угод з фірмами, які мають право надавати послуги користування цими системами.

4.2. Відповідального за перевірку текстів на академічний плагіат призначає генеральний директор Академії.

4.3. Ця відповідальна особа координує процес перевірки текстів на академічний плагіат та на підставі відповідних документів інформує генерального директора, завідувачів відділу та членів Вченої ради і завантажує роботу до репозитарію наукових та академічних робіт Академії.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

5.1. Встановлення відповідальною особою чи апеляційною комісією фактів академічного плагіату є підставою для відмови у наданні рекомендації для друку або захисту.

5.2. Низький відсоток оригінальності робіт здобувачів вищої освіти є підставою для недопущення до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання або отримання нового варіанта завдання.

5.3. За порушення академічної доброчесності автор може бути притягнений до відповідальності згідно з чинним законодавством.

5.4. Виявлення фактів плагіату у творах здобувачів може бути підставою для розгляду питання щодо доцільності подальшого навчання даної особи в Академії.

5.6. Виявлення непоодиноких випадків плагіату в роботах наукових та науково-педагогічних працівників Академії враховується при продовженні дії контракту.

5.7. Встановлення фактів академічного плагіату у вже опублікованих роботах здобувачів, наукових та науково-педагогічних працівників є підставою для заборони включати такі твори у перелік їх науково-методичних публікацій.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення набуває чинності з дати його затвердження наказом генерального директора Академії.

6.2. Всі зміни та доповнення до Положення розглядаються та приймаються на засіданні Вченої ради та затверджуються наказом генерального директора Академії.

6.3. Відповідальність та контроль за виконання норм цього Положення несуть посадові особи Академії відповідно до їх функціональних обов'язків.